

Format scholing informele zorg

Trainer:	Rinus Vergouwe	Datum :	
Locatie:		Aantal deelnemers:	8-12 deelnemers als richtpunt
Adres			
Postcode en plaats:			

Vaardigheidsoefening/Kennissessie (streep door wat niet van toepassing is):

Onderwerp: Dementie

Beginsituatie:

Verwachtingsmanagement inhoud bijeenkomst bij uitnodiging / op website
Kennismaking (instapniveau groep vaststellen)

Lesdoel(en): Inzicht in dementie, het proces hiervan en hoe met uitdagingen hieromtrent om te gaan, gericht op zowel mantelzorger als vrijwilligers.

Evaluatie van lesdoelen:

Lesverloop

Tijd/ Leerinhoud	Didactische Werkvorm	Didactische handelingen trainer →	Leeractiviteit ← leergedrag deelnemers	Materialen / Organisatie
Inleiding 30 minuten	- Laagdrempelige informele kennismaking, - Toelichting programma. - Introductievideo	Intro- video (jvdh) https://www.youtube.com/watch?v=AbsY-PpPNDQ Gespreksbegeleiding, doorvragen/concretiseren, remmen of sturen waar nodig, belang van de groep in oog houden. (het is geen lotgenotengroep)	Stimuleren van het delen van tips en ervaringen bij betreffend onderdeel	Schermbank voor PPP met geluid voor videomateriaal Koffie en thee

Kern 90 minuten	De kennismaking wordt als leidraad gebruikt voor de invulling van de kern, waar het accent moet liggen en waar juist niet.	Kennis met dementie. Verzamelnaam dementiële syndromen. Veelvoorkomende vormen (% niet belangrijk) - Welke vorm uw naaste? - Welke verschijnselen ziet u?		
Pauze van 20 minuten halverwege.		Verschijnselen. Naast overeenkomsten heeft elke vorm van dementie specifieke verschijnselen Verschijnselen te verdelen over 3 gebieden: - gedrag - cognitief - lichamenlijk Uitleg over lichamenlijke verschijnselen. In de video volgt de uitwerking van verschijnselen op cognitie en gedrag:		

**Video over 10 signalen
(bijlage 1)**

<https://www.zorgvoorbeter.nl/thema-s/dementie/dementie-herkennen>

PAUZE

Oefening 1-2-3

**Verloop dementieel
syndroom;**

Omgekeerde levensloop

Fases dementieel syndroom:

- Het bedreigde ik of
cognitieve fase;
- Het verdwaalde ik of
emotionele fase;
- Het verborgen ik of
psychomotore fase;
- Het verzonken ik of
zintuiglijke ervaring

De uitleg is beknopt uitgewerkt
per fase en staat op de dia

Onbegrepen gedrag

Mogelijke oorzaken voor dit
gedrag:

Oefening 1-2-3 (uitwerking zie bijlage 2)

**Video geluiden in de
huiskamer**

<https://youtu.be/oxZgm1pme48>

Verwijzen naar
verdiepingsmodule over
onbegrepen gedrag

**Benaderingswijzen. Het
maken en behouden van
contact:**

- Gericht op 4 fases
- Persoonsgerichte
benadering! Passend
bij persoon op dat
moment

Geschikte/ ongeschikte
activiteiten per fase

Afsluiting 20 minuten		Evaluatie (wat neem je mee) Tips (naar De Driehoek en trainer ter verbetering) Verwijzen naar: website, organisaties, e.d Mond op mond reclame stimuleren. Verwijzen naar: - In Krimpen kunnen mensen terecht bij het Alzheimer Trefpunt - in Capelle is er een groep voor mantelzorgers van mensen met dementie (SAMen dementie). - Ook wordt er vanuit Welzijn Capelle het MantelzorgMenu georganiseerd. Dat is voor zowel mantelzorgers als degene voor wie gezorgd wordt. Wel breder dan		Hand-out/flyer oid
----------------------------------	--	--	--	---------------------------

alleen de doelgroep
mantelzorgers van
mensen met dementie.

**Voor de precieze informatie naar
onderstaande links:**

[https://mantelzorgcapelle.nl/dele
n](https://mantelzorgcapelle.nl/dele
n)

[https://www.alzheimer-
nederland.nl/regios/rotterdam-
eo/alzheimer-trefpunt-krimpen-
aan-den-ijssel](https://www.alzheimer-
nederland.nl/regios/rotterdam-
eo/alzheimer-trefpunt-krimpen-
aan-den-ijssel)

Brochure

[https://media.alzheimer-
nederland.nl/s3fs-
public/media/2023-
12/documents/Brochure diagnos
e dementie en nu.pdf?utm sour
ce=NXLD&utm medium=email&u
tm campaign=LD BR Diagnosed
ementiepdf](https://media.alzheimer-
nederland.nl/s3fs-
public/media/2023-
12/documents/Brochure diagnos
e dementie en nu.pdf?utm sour
ce=NXLD&utm medium=email&u
tm campaign=LD BR Diagnosed
ementiepdf)

www.alzheimer.nl

<https://www.dementie.nl/>

[https://www.hersenstichting.nl/h
ersenaandoeningen/dementie/](https://www.hersenstichting.nl/h
ersenaandoeningen/dementie/)

Tip voor de trainer: Boek voor en door mensen met dementie. In gemakkelijke taal wordt kennis gedeeld en ervaringsdeskundige zijn aan het woord.

https://proxy.swift.surfsara.nl/live/objectstore/767cf388-1226-49f7-8d7c-cddf6b132a1b/Magazine_brainpower.pdf?X-Amz-Content-Sha256=UNSIGNED-PAYLOAD&X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-SHA256&X-Amz-Credential=8ea577ad65394dfb2d62886e3056a36%2F20240708%2FNL%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20240708T083630Z&X-Amz-SignedHeaders=host&X-Amz-Expires=3600&X-Amz-Signature=c5a107323ef3c9a648f7798d76922dc56d3c8b1fea76952ad6614670b20f7c4c

BIJLAGE 1. Hoe herken je dementie (zie ook video van www.zorgvoorbeter.nl)

Hoe herken je dementie?

1. Vergeetachtigheid

Nieuwe informatie, belangrijke data of gebeurtenissen vergeten. Of dezelfde vragen opnieuw stellen.

6. Slecht beoordelingsvermogen

Moeite om situaties in te schatten en keuzes te maken.

2. Problemen met dagelijkse handelingen

Gewone dingen gaan steeds moeilijker. Het wordt lastiger om dingen te plannen of in de juiste volgorde uit te voeren.

7. Terugtrekken uit sociale activiteiten

Moeite hebben met sociale activiteiten. Vaker terug trekken en minder ondernemen dan voorheen.

3. Vergissingen met tijd en plaats

Minder besef van tijd en vaker de weg kwijtraken. De persoon vergeet soms waar hij is en hoe hij daar gekomen is.

8. Veranderingen in gedrag en karakter

Kan verward, achterdochtig, depressief of angstig worden. Ineens kan de stemming omslaan of doet hij dingen die hij nooit deed.

4. Taalproblemen

Moeite om een gesprek te volgen. Midden in een gesprek stoppen, herhaling, woorden vergeten en minder vloeiend praten.

9. Onrust

Een constante gevoel van onrust en de behoefte om te lopen, met vaak als gevolg slaapproblemen.

5. Kwijtraken van spullen

Spullen kwijtraken niet meer kunnen achterhalen waar je ze gelaten hebt.

10. Problemen met het zien

Moeite om te verwerken wat iemand ziet. De persoon kan bijvoorbeeld afstanden minder goed inschatten.

BIJLAGE 2. Oefening 1,2, 3. Het ervaren van verwarring/ desoriëntatie

1ste. Maak tweetallen. Oefen met elkaar: om de beurt 1 -2-3 zeggen.

2de. We maken het iets moeilijker. In plaats van 1 zeggen, klap je in je handen, dus klap-2-3.

3de. Nog wat lastiger. In plaats van 2 zeggen, steek je je handen in de lucht, dus klap-handen in lucht-3.

De nabespreking:

Wat gebeurt er met je? Je stagneert: Handen blijven in lucht, je denkt na, stagneert voordat je verder gaat. Wellicht ook frustratie of juist 'laat maar'.

Koppeling naar dementie: meer prikkels, ingewikkelder. Roept emotie op (frustratie, laat maar, ...

Een mogelijke bron van onbegrepen gedrag omdat men faalt en de eigenwaarde wordt aangetast), dit voelt heel onveilig.

Praten, denken en bewegen tegelijk gaat niet. Doe 1 ding tegelijk: je bent dus of aan het praten of aan het thee zetten.

4de. Nog een stap moeilijker: Vervang 3 door een naam te noemen van een Bekende Nederlander, bijvoorbeeld Koning Willem Alexander.

Nabespreken:

Wie heeft Willem Alexander gebruikt?

Wie heeft iets opgepikt wat een ander groepje zei en dat overgenomen?

Wie is doorgegaan om hetzelfde thema (voetballers, zangers, koninklijk huis, ...)?

Koppeling aan dementie:

De dementerende wilt presteren en voelt dat er iets van hem/ haar verwacht wordt.

Men wilt iets zeggen dus gaat men 'lenen' van wat er om zich heen gebeurt, of men gaat door op zelfde thema.

Zoals blijkt uit dit voorbeeld uit een verpleeghuis: Een man loopt wat rond, ziet dat er ergens een verjaardag gevierd wordt, hoort iemand praten over haar dochter etc. De man komt weer terug op afdeling en vertelt dat zijn dochter jarig is.